Bijlage: 6

Advies bestuurscommissie Inkoop Jeugdhulp Zeeland

Onderwerp/Titel voorstel: Wijzigen verdeelsleutel IJZ
Stellers: Financiële werkgroep 'Governance sociaal domein Zeeland', Roland Bertens en Annet van der Reest

Gevraagd besluit

De bestuurscommissie besluit:

1. de dertien Zeeuwse colleges en gemeenteraden in het voorstel over het geven van toestemming voor het treffen van de gemeenschappelijke regeling (GR) Sociaal Domein en Jeugdregio Zeeland te vragen de verdeelsleutel Inkoop Jeugdhulp Zeeland te wijzigen vanaf 1 januari 2027. Dit na afstemming in het Overleg Zeeuwse Overheden Sociaal Domein van 9 april 2026;
2. de colleges en raden voor te stellen de kosten voor jeugdhulp die *niet* ten laste komen van één gemeente op basis van het woonplaatsbeginsel, te verdelen op basis van inwoneraantal.

Voorgeschiedenis

Vanaf de inwerkingtreding van de Jeugdwet (1 januari 2015) zijn gemeenten verantwoordelijk voor het inzetten van jeugdhulp. In Zeeland is hiervoor de bestuurscommissie ingesteld en de bijbehorende uitvoeringsorganisatie Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland (IJZ) ingericht. In 2015 is een verdeelsleutel vastgesteld voor de kosten voor jeugdhulp. De bestuurscommissie heeft opdracht gegeven deze verdeelsleutel te wijzigen vóór inwerkingtreding van de gemeenschappelijke regeling (GR) Sociaal Domein en Jeugdregio Zeeland (hierna: Sociaal Domein Zeeland).

Woonplaatsbeginsel Jeugd
Sinds 1 januari 2022 is het woonplaatsbeginsel Jeugd van kracht. Dit kent als woonplaats van een jeugdige de gemeente waar deze stond ingeschreven direct voorafgaand aan jeugdhulp met verblijf. Voor ambulante hulp is het de gemeente waar de jeugdige staat ingeschreven. Dit voorstel gaat *niet* over het verdelen van kosten voor jeugdhulp die ten laste komen van één gemeente op basis van het woonplaatsbeginsel.

Argumenten

1.1 Artikel 23, vijfde lid onder a, van de ontwerpregeling Sociaal Domein Zeeland moet worden gewijzigd.
In de ontwerpregeling is de in 2015 vastgestelde verdeelsleutel opgenomen, omdat het uitgangspunt is dat de huidige verdeelsleutels gelden voor alle taken en bevoegdheden die

worden op- en overgedragen aan de GR, tenzij deze worden gewijzigd. Momenteel worden de gemeenteraden gevraagd een zienswijze te geven over de ontwerpregeling. Na het verwerken van de zienswijzen worden de raden gevraagd toestemming te geven voor het treffen van de regeling. We stellen voor na afstemming in het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO) Sociaal Domein de dertien Zeeuwse colleges en raden in dit toestemmingsvoorstel te vragen de verdeelsleutel te wijzigen. Zo hoeven we de regeling niet meteen na inwerkingtreding te wijzigen, wat een besluit van het algemeen bestuur en twee college- en raadsbesluiten per gemeente zou vereisen.

2.1 *De kosten voor jeugdhulp kunnen op verschillende manieren verdeeld worden.*
De huidige verdeelsleutel is gebaseerd op het macrobudget Jeugd. In 2015 was dat de integratie-uitkering Jeugd die alle gemeenten ontvingen. In 2019 verdween deze integratie-uitkering en werden de middelen voor jeugdhulp toegevoegd aan het cluster Jeugd van de algemene uitkering.
We kunnen de kosten voor jeugdhulp die *niet* ten laste komen van één gemeente op basis van het woonplaatsbeginsel, op verschillende manieren verdelen. We lichten er twee uit.

1. Op basis van de hoogte van het cluster Jeugd van de algemene uitkering
2. Op basis van inwoneraantal

<u>Ad 1. Hoogte cluster Jeugd algemene uitkering</u>
Deze variant gaat uit van dezelfde manier van kosten verdelen als in 2015, maar gebaseerd op de laatst bekende gegevens (septembercirculaire gemeentefonds 2025).

<u>Ad 2. Inwoneraantal</u>
Deze variant sluit het beste aan bij de andere verdeelsleutels binnen de GR. Dit past bij het streven naar eenduidigheid en eenvoud. De laatst bekende gegevens zijn van 2025.

2.2 *We adviseren te kiezen voor variant 2: inwoneraantal.*
Het verdelen van de kosten op basis van inwoneraantal sluit aan bij het werken vanuit de vier E's: eenduidig, eenvoudig, effectief en efficiënt. De huidige verdeelsleutel IJZ is de enige op basis van budget. Alle andere kosten voor taken die de GR Sociaal Domein Zeeland gaat uitvoeren, worden al verdeeld op basis van inwoneraantal. Ook de stemverhouding in het algemeen bestuur is gebaseerd op inwoneraantal. De keuze voor inwoneraantal past bij 'eenduidig' en 'eenvoudig'.

Consequenties, inclusief risico's

1.1 *Draagvlak vanuit alle gemeenten is noodzakelijk.*
Als alle dertien colleges het eens zijn over het wijzigen van de verdeelsleutel IJZ, zal er in de raden waarschijnlijk weinig discussie over zijn. Als de colleges verdeeld zijn, kan het lastig worden om de verdeelsleutel nog vóór inwerkingtreding van de GR te wijzigen.

Bijlage: 6

Financiën

Gemeente	Verdeelsleutel			Verschil B -/- D	
	Huidig (o.b.v. gemiddelde van macrobudgetten 2015 t/m 2018)	Hoogte cluster Jeugd Alg. Uitk. sept. circulaire Gem.fonds 2025	Aantal inwoners per 1-1-2025	Procentueel	Absoluut
(A)	(B)	(C)	(D)	(E)	(F)
Borsele	5,63%	5,20%	5,88%	-0,25%	-17.000
Goes	9,83%	11,24%	10,21%	-0,38%	-25.840
Hulst	6,44%	7,07%	6,97%	-0,53%	-36.040
Kapelle	2,68%	2,83%	3,31%	-0,63%	-42.840
Middelburg	16,01%	13,79%	12,76%	3,25%	221.000
Noord-Beveland	2,22%	1,22%	2,05%	0,17%	11.560
Reimerswaal	6,03%	6,17%	5,94%	0,09%	6.120
Schouwen-Duiveland	7,41%	7,61%	8,76%	-1,35%	-91.800
Sluis	4,59%	5,14%	5,88%	-1,29%	-87.720
Terneuzen	15,02%	15,66%	14,16%	0,86%	58.480
Tholen	7,46%	6,62%	6,86%	0,60%	40.800
Veere	3,95%	3,25%	5,58%	-1,63%	-110.840
Vlissingen	12,73%	14,20%	11,64%	1,09%	74.120
Totaal	**100,00%**	**100,00%**	**100,00%**	**0,00%**	**-**

Uitvoering/Planning

We gaan uit van de volgende planning:

Datum/periode	Wat	Wie
30 januari 2026	Besluit herijken verdeelsleutel IJZ	Bestuurscommissie
Na 5 maart 2026	Opstellen college- en raadsvoorstellen over verwerken ingediende zienswijzen en geven toestemming treffen GR Sociaal Domein Zeeland, inclusief herijken verdeelsleutel IJZ	Breed ambtelijk overleg ‘Governance sociaal domein Zeeland’
9 april 2026	Afstemmen over college- en raadsvoorstellen	OZO Sociaal Domein
Q2 2026	College- en raadsbesluiten	Colleges, raden
Na laatste raadsbesluit	Opstellen collegevoorstellen treffen GR Sociaal Domein Zeeland	Breed ambtelijk overleg ‘Governance sociaal domein Zeeland’
Uiterlijk 8 oktober 2026	Afstemmen over collegevoorstellen	OZO Sociaal Domein
Uiterlijk Q4 2026	Collegebesluiten	Colleges
1 januari 2027	Inwerkingtreding GR Sociaal Domein Zeeland	N.v.t.

Communicatie

We nemen de te wijzigen verdeelsleutel op in de college- en raadsvoorstellen over het verwerken

van de ingediende zienswijzen en het geven van toestemming voor het treffen van de GR Sociaal Domein Zeeland. Daarmee informeren we meteen de colleges en raden.

Bijlagen

6.2 Verdeling financiën Jeugd

Proces rondom dit voorstel

Hier aangeven hoe het proces rondom dit advies moet lopen:

X	besluit bestuurscommissie
0	standpunt portefeuillehoudersoverleg
X	besluit college
X	besluit gemeenteraad
0	betrekken/advies vragen adviesraden

Bespreking Transformatieoverleg

Datum Transformatieoverleg: 12 januari 2026.
Wijzigingen n.a.v. bespreking in Transformatieoverleg: N.v.t.
Advies vanuit Transformatieoverleg: Het Transformatieoverleg kan zich vinden in het voorstel dat op 30 januari 2026 wordt voorgelegd aan de bestuurscommissie.